

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

Кафедра туристичного та готельного бізнесу

**ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ТА
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ЇХ ВИКОНАННЯ**

з навчальної дисципліни

«ЕКСКУРСОЛОГІЯ»

для студентів спеціальності 242 «Туризм» ступеня магістра

Полтава – 2016

Укладач: Литовченко І.В, к. геогр. н., доцент кафедри туристичного та готельного бізнесу Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавського університету економіки і торгівлі»

Зміст

Завдання для самостійної роботи студентів та методичні рекомендації до їх виконання	4
Методичні рекомендації до виконання завдання:	5

Завдання для самостійної роботи студентів та методичні рекомендації до їх виконання

Виконання завдань дає можливість підтвердити вміння студента самостійно працювати з різними інформаційними джерелами, аналізувати інформацію, робити самостійні теоретичні й практичні висновки для створення екскурсії. Для цього у структурі індивідуального завдання передбачено створення міні-екскурсії по Полтаві за певним маршрутом, дотримуючись наступного плану:

1. Екскурсійні об'єкти та екскурсійний маршрут;
2. Технологічна карта екскурсії;
3. Екскурсійна розповідь;
4. Портфель екскурсовода.

Вибір варіанта для створення екскурсії здійснюється за останньою цифрою залікової книжки студента.

Кожен студент у письмовій формі виконує індивідуальне завдання.

Вимоги до написання завдання:

ІНДЗ має бути належно оформлене. Текст оформлюється на папері формату А4 (розміром 210×297 мм) через 1,5 інтервали, розмір шрифту 14 (Times New Roman). Береги аркушу складають: лівий – 30 мм; верхній та нижній – 25 мм, правий – 15 мм. Абзацний відступ становить 5 знаків. Практичне завдання може оформлюватися у вигляді таблиці. Кожне завдання виконується з нової сторінки. На титульному аркуші вказується назва університету, кафедри, назва дисципліни, з якої виконується індивідуальне завдання – «Підготовка оглядової екскурсії за маршрутом...», номер групи, прізвище та ініціали студента. Наприкінці роботи наводиться перелік використаних джерел.

Варіант 1. ПУЕТ – ТРЦ КИЇВ

Варіант 2. Полтавський університет економіки і торгівлі – Корпусний парк .

Варіант 3. Корпусний парк – Краєзнавчий музей ім. В.Кричевського.

Варіант 4. Екскурсія по ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі».

Варіант 5. Полтавський Краєзнавчий музей ім. В.Кричевського – Біла альтанка.

Варіант 6. Соборний майдан.

Варіант 7. Майдан Незалежності.

Варіант 8. Корпусний парк.

Варіант 9. Вулиця Леніна.

Варіант 10. Студентське містечко Полтавського університету економіки і торгівлі

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ ЗАВДАННЯ

Створення нової екскурсії по будь-якій темі – складний процес. Зміст майбутньої екскурсії, її пізнавальна цінність знаходяться в прямій залежності від знань методистів і екскурсоводів, їх компетентності, ступені практичного засвоєння ними основ педагогіки і психології, уміння вибрати найбільш ефективні способи і прийоми впливу на аудиторію.

Вирішальне значення в успіху розробки нової екскурсійної теми мають об'єкти. Саме вони складають той пізнавальний матеріал, який є зоровою основою в розкритті теми, головний аргумент в доказах екскурсовода.

Необхідно відзначити залежність екскурсійного процесу в цілому, його зміст, методики підношення матеріалу (показу і розповіді) від об'єктів, їх стану, під'їзних шляхів, місць спостереження. Саме тому таку важливу роль в даний момент грають зв'язки екскурсійних установ з тими організаціями, які ведуть роботу по виявленню, реставрації і охороні пам'ятників історії і культури. Активна участь екскурсійних працівників в діяльності цих організацій створює умови для подальшого розвитку екскурсійної справи

«Портфелем екскурсовода» - комплект наочної допомоги для екскурсії, який доповнює та відновлює елементи зорового ряду, яких не вистачає.

«Портфель екскурсовода» включає: фотографії людей, що мають відношення до теми екскурсії; репродукції картин; географічні карти та картосхеми; геологічні зразки; магнітофонні записи; інший ілюстративний матеріал.

Технологічна карта екскурсії є підсумковим документом, який складається наприкінці створення екскурсії.

Крім того, технологічна карта екскурсії є основним документом, який потрібний при сертифікації туристсько-екскурсійної організації, що претендує на ведення екскурсійної діяльності.

ТЕХНОЛОГІЧНА КАРТА ЕКСКУРСІЇ

Тема екскурсії _____
 Тривалість (год.) _____
 Протяжність (км) _____
 Автор-розробник _____
 автор, колектив авторів, підприємство
 Зміст екскурсії _____

 Маршрут екскурсії _____
 у т. ч. варіанти маршруту _____
 (літній, зимовий) _____

Ділянки (етапи) пересування за маршрутом від місця збору до останнього пункту на конкретному маршруті	Місця зупинок	Об'єкт показу	Тривалість огляду	Основний зміст інформації	Вказівки по організації	Методичні вказівки
1	2	3	4	5	6	7

У графі 1 «Ділянки (етапи) переміщення за маршрутом» вказують вулиці, проспекти, бульвари, шосе, площі, по яких повинна проїздити або проходити екскурсійна група. Першим указується місце, де екскурсовод робить (або починає) вступ до екскурсії. Потім називається відрізок шляху до об'єкту показу, з якого, згідно технологічної карти, намічено розкривати першу підтему екскурсії. Далі записуються відрізки шляху від попереднього об'єкту до наступного.

У графі 2 «Місця зупинок» вказують точки маршруту, де передбачені зупинка автобуса і огляд об'єкту без виходу з нього або зупинка автобуса і вихід групи, а також зупинка групи в пішохідній екскурсії. Зупинки слід вказувати конкретно, наприклад: «Національний оперний театр», «Софійська площа», «Михайлівський золотоверхий собор».

У графі 3 «Об'єкт показу» вказують конкретні екскурсійні об'єкти, які демонструють екскурсантам на зупинці, проїздом без зупинки автобуса або при пересуванні пішохідної групи. Можуть бути вказані як основні, так і додаткові об'єкти. Описують повну назву об'єкту, наводять прізвища авторів-скульпторів і архітекторів.

У графі 4 «Тривалість» вказують час, необхідний для показу об'єкту і екскурсійної розповіді, пов'язаної з ним. У цьому ж проміжку часу слід враховувати і час, призначений на самотійний огляд об'єкту екскурсантами (якщо того вимагає загальний план екскурсії) і передбачене на пересування

до наступного об'єкту. Визначається загальна тривалість екскурсії, як сума проміжків часу, вказаних в четвертій графі.

У *графі 5* «Основний зміст інформації» перераховуються, згідно маршруту, найменування підтем з короткою їх анотацією. Підтема є складовою частиною теми екскурсії. Вона може бути розкрита на одному або декількох об'єктах, що залежить від інформації, що міститься в них, а також від категорії екскурсантів, для яких призначена екскурсія. Підтеми послідовно розкривають тему згідно внутрішній логіці матеріалу екскурсії.

Так, приклад, підтемами оглядової міської екскурсії по Києву «Київ – столиця України» можуть бути:

- «Золоті Ворота» — початок Києва;
- Київ – давня столиця Київської Русі;
- фізико-географічна характеристика і топоніміка Києва;
- храми Києва;
- музична культура Києва;
- театральне мистецтво в Києві;
- наука в Києві;
- Київ – столиця України;
- Київ – цукрова столиця Європи;
- Київ та Євро-2012;
- «Ніхто не забутий, ніщо не забуте»;
- вища освіта в Києві;
- Хрещатик – головна вулиця столиці.

Всі питання, пов'язані з порядком пересування і розташування екскурсійної групи у об'єктів, забезпечення її безпеки, правилами поведінки у пам'ятних місць і пам'ятників історії і культури, вимогами охорони природи, виконанням санітарно-гігієнічних вимог, записуються в *графі 6* «Вказівок по організації». Рекомендації слід давати абсолютно конкретні. Наприклад, «Автобус зупинити проти кас музичного театру», «Групу розташувати праворуч від моста на набережній», «Групу поставити біля другого під'їзду будинку № 54», «Перед входом в цех пояснити порядок огляду об'єктів, нагадати про правила безпеки» і т. і.

У *графу 7* «Методичних вказівок» поміщають найбільш важливі вказівки екскурсоводові, пов'язані з показом і розповіддю. У ній перераховуються конкретні деталі об'єкту, на які екскурсоводові слід звернути увагу при показі, послідовність їх аналізу, рекомендуються методичні прийоми показу і розповіді і як їх слід застосовувати, даються поради по використанню матеріалів з «портфеля екскурсовода», висловлюються варіанти логічних переходів, матеріалів для цитування.